

VOORSTEL

zaaknummer: 1229354
afdelingsnaam: Leefomgeving
steller: Bart Helm, van der
telefoonnummer 035 629 2487

onderwerp: Nachttrein 2024 en 2025

Voorstel

1. Middels bijgaande collegebrief aan NS te verklaren dat de gemeente Hilversum de intentie heeft om voor een periode van 2 jaar (2024 en 2025) een nachttrein te laten rijden in de nachten vrijdag/zaterdag en zaterdag/zondag op het traject Amsterdam Centraal-Hilversum-Utrecht Centraal v.v. met stops op de stations Hilversum, Hilversum Sportpark en Hilversum Media Park en deze brief te versturen aan NS;
2. Een overeenkomst met NS op te stellen voor een nachttrein in 2024 en deze overeenkomst ter besluitvorming aan het college voor te leggen;
3. De raad voor te stellen om de gevraagde exploitatiebijdrage voor de nachttrein 2024 te dekken uit het Coalitieakkoord-budget (250.000 euro) en het Mobiliteitsfonds (26.000 euro) en te verwerken in de Voorjaarsnota 2023.

Samenvatting

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken dat Hilversum aansluiting moet krijgen op het NS-nachtnet. Hiervoor moet een extra nachttrein rijden tussen Amsterdam-Hilversum-Utrecht v.v.. Deze nachttrein rijdt in het weekend in de nacht van vrijdag op zaterdag en de nacht van zaterdag op zondag en stopt op alle drie de Hilversumse stations. De eerste mogelijkheid is een nachttrein in de dienstregeling 2024 (start half december 2023). Wij willen als proef deze nachttrein twee jaar (2024 en 2025) laten rijden. Aan de NS moet de gemeente laten weten of wij de intentie hebben om in 2024 en 2025 deze nachttrein te laten rijden. De NS moet deze nachttrein namelijk aanmelden bij ProRail in verband met de capaciteitsplanning op het spoor. Vervolgens kan het college een overeenkomst aangaan met NS.

Doel van dit collegevoorstel is enerzijds om het college een intentieverklaring af te laten geven aan NS om in 2024 en 2025 een nachttrein te laten rijden en in het eerste kwartaal van 2023 een overeenkomst met NS aan te gaan. Anderzijds is het doel van dit collegevoorstel om de raad voor te stellen de gevraagde exploitatiebijdrage door de NS voor de nachttrein 2024 te dekken uit het te dekken uit het Coalitieakkoord-budget (250.000 euro) het Mobiliteitsfonds (26.000 euro) en op te nemen in de Voorjaarsnota 2023.

Inleiding

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken dat Hilversum aansluiting moet krijgen op het NS-nachtnet.

Probleemstelling/doel

Doel van dit voorstel is invulling geven aan de afspraak in het Coalitieakkoord 2022-2026 om Hilversum aansluiting te geven op het NS-nachtnet. Deze aansluiting op het NS-nachtnet kunnen we realiseren op de stations Amsterdam Centraal en Utrecht Centraal. Om de stations Hilversum Media Park, Hilversum en Hilversum Sportpark allemaal die aansluiting te geven, willen wij een nachttrein op het traject Amsterdam Centraal-Hilversum-Utrecht Centraal v.v. laten rijden die in ieder geval stopt op de drie genoemde stations van Hilversum. Deze nachttrein rijdt alleen in het weekend (in de nacht van vrijdag op zaterdag en de nacht van zaterdag op zondag) en geeft op station Hilversum ook aansluiting op de nachtbus naar Huizen.

De eerste mogelijkheid voor deze nachttrein is de dienstregeling 2024 (start half december 2023) en dienstregeling 2025. De gemeente moet een intentieverklaring aan NS afgeven om een nachttrein in 2024 en 2025 te laten rijden. Deze intentieverklaring is nodig om bij ProRail de benodigde ruimte voor de nachttrein op het spoor te reserveren. Daarna wordt in het eerste kwartaal van 2023 samen met NS een overeenkomst voor de nachttrein 2024 opgesteld en deze wordt ter besluitvorming aan het college voorgelegd. NS kan op dit moment nog geen overeenkomst afsluiten voor de nachttrein 2025, omdat het Rijk de concessie voor het hoofrailnet vanaf 2025 nog niet heeft toegekend aan NS.

Voor de nachttrein 2024 vraagt de NS een exploitatiebijdrage van 276.000 euro exclusief btw. Ander doel van dit collegevoorstel is om de raad voor te stellen de gevraagde exploitatiebijdrage door de NS voor de nachttrein 2024 te dekken uit het te dekken uit het Coalitieakkoord-budget (250.000 euro) en het Mobiliteitsfonds (26.000 euro), en op te nemen in de Voorjaarsnota 2023.

Argumenten

1.1 Opvolging geven aan de afspraak uit het Coalitieakkoord 2022-2026 dat Hilversum aansluiting krijgt op het NS-nachtnet.

2.1 De nachttrein zorgt voor de verdere ontwikkeling van Hilversum en positionering van Hilversum als centrumgemeente in de Gooi en Vechtstreek.

Een stad als Hilversum moet vanwege de strategische ligging goed bereikbaar zijn, ook in de nachtelijke uren. Betere treinverbindingen met Utrecht en Amsterdam en daarmee ook met andere delen van Nederland zorgen ervoor dat Hilversum aantrekkelijker wordt voor studenten, toeristen en uitgaanspubliek om in het weekend ook 's avonds in Hilversum aanwezig te zijn.

2.2 Het faciliteren en stimuleren van openbaar vervoer draagt bij aan de doelen en ambities uit de Mobiliteitsvisie Hilversum 2040;

Nachttreinen dragen bij aan de verbetering van de bereikbaarheid van Hilversum, dragen lokaal bij aan een betere luchtkwaliteit door minder autogebruik, werken toe naar openbaar vervoer als volwaardig alternatief voor autogebruik en vermindert de negatieve impact van autobezit/autogebruik op de leefomgeving.

Kanttelingen

2.1 Nachttreinen rijden alleen in het weekend in de nacht van vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondagen:

Deze dagen zijn voor het uitgaanspubliek, studenten en toeristen belangrijk, omdat het zwaartepunt voor hen op deze avonden/nachten ligt.

2.2 Onderhoudsrooster van ProRail is voor 2024 en 2025 nog niet vastgesteld of kan tijdens het afgesloten contract met NS veranderen;

Het onderhoudsrooster van ProRail is bepalend voor de nachten waarop treinverkeer vanuit Amsterdam via Hilversum naar Utrecht en omgekeerd mogelijk is. Wij vinden het onwenselijk als de onderhoudsdagen in het weekend komen te liggen. Het college zal in het contract met NS een clausule laten opnemen dat het contract wordt ontbonden als deze situatie zich voordoet.

2.3 Afschaling dienstregeling door NS vanwege personeelstekort waardoor nachttreinen kunnen uitvallen;

NS was genoodzaakt door personeelstekort de dienstregeling met ingang van 7 november 2022 fors aan te passen om een betrouwbaar treinproduct te kunnen bieden. In de praktijk betekent dit dat er op structurele basis minder treinen zijn gaan rijden. NS schetst dat er een kans is dat de personeelstekorten in 2023 verder oplopen, met als mogelijk gevolg een nog verdere afschaling van de dienstregeling. Het college zal hierover in de overeenkomst voor de nachttrein met NS een clausule laten opnemen.

2.4 Onduidelijk hoeveel treinreizigers van de nachttrein gebruik gaan maken.

Het is op dit moment onduidelijk hoeveel reizigers van deze nachttrein gebruik gaan maken. Is het kostenefficiënt om een nachttrein in te zetten of zijn andere modaliteiten doelmatiger om het beoogde doel en effect te bereiken. Kortom: is de kosten/batenverhouding te rechtvaardigen? In de tweede helft van 2024 zullen wij een evaluatie uitvoeren naar de doeltreffendheid en de doelmatigheid van nachttreinen in het weekend. Aan de hand van de uitkomst van deze evaluatie zal worden bepaald of de nachttrein ook in 2026 en verder wordt voortgezet.

Financiën, middelen & capaciteit

Voor de nachttrein 2024 vraagt de NS een exploitatiebijdrage van 276.000 euro exclusief btw. Een belangrijk deel van de kosten komt voort uit de inzet van extra beveiliging op de stations. Deze kosten zijn inclusief de kosten van ongeveer 10.000 euro voor de reservering bij ProRail van de benodigde capaciteit op het spoor. Het voorstel aan de raad is om deze kosten te dekken uit het Coalitieakkoord-budget (250.000 euro) en het Mobiliteitsfonds (26.000 euro), en deze te verwerken in de Voorjaarsnota 2023.

Uitvoering

In december 2022 moet de gemeente Hilversum een intentieverklaring aan NS afgeven dat Hilversum voor een periode van twee jaar in 2024 en 2025 een nachttrein willen laten rijden op het traject Amsterdam Centraal-Hilversum-Utrecht Centraal v.v. met stops op de stations Hilversum, Hilversum Sportpark en Hilversum Media Park.

Na positieve besluitvorming wordt er een overeenkomst met NS opgesteld en deze zal in het eerste kwartaal van 2023 bij het college ter besluitvorming worden aangeboden. Wij zullen een voorbehoud in het contract laten opnemen als de besluitvorming in de raad over de dekking van de exploitatiebijdrage nachttrein 2024 dan nog niet heeft plaatsgevonden.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top